

Byla C-474/19

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2019 m. birželio 18 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Vänerns borgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen (Švedija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. birželio 13 d.

Ieškovės:

Naturskyddsföreningen i Härryda

Göteborgs Ornitologiska Förening

Atsakovės:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

U.T.B.

Pagrindinė byla

Dviejų ne pelno organizacijų paduotas skundas dėl *länsstyrelsen* (Regioninė administracinė valdyba) sprendimo nesiimti jokių vykdymo užtikrinimo priemonių, susijusių su pranešimu apie vykdomą kirtimą miško plote, kuriame yra įvairių pagal Direktyvą 92/443/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB saugomų gyvūnų rūšių buveinių.

Faktinės ir teisinės prašymo priimti prejudicinį sprendimą aplinkybės

Pagal SESV 267 straipsnį teikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą dėl Direktyvos 93/43 12 straipsnio ir Direktyvos 2009/147 5 straipsnio išaiškinimo.

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

1. Ar 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos 5 straipsnis turi būti aiškinamas kaip draudžiantis nacionalinę praktiką, kai draudimas taikomas tik toms rūšims, kurios buvo įtrauktos į Direktyvos 2009/147 1 priedo sąrašą arba kurioms kyla tam tikra rizika, arba kurių populiacija ilgainiui mažėja?
2. Ar Direktyvos 2009/147 5 straipsnio a–d punktuose ir 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos 12 straipsnio a–c punktuose vartojamos sąvokos „tyčinis žudymas / trikdymas / naikinimas“ turi būti aiškinamos kaip draudžiančios nacionalinę praktiką, kai tuo atveju, jeigu priemonėmis (pavyzdžiui, miškininkystės priemonėmis arba žemės plėtra) aiškiai nesiekama žudyti arba trikdyti rūšių, tam, kad būtų taikomi draudimai, būtinai turi būti neigiamų pasekmių rūšių išsaugojimo būklei rizika, kurią sukelia priemonės?

Pirmasis ir antrasis klausimai keliami atsižvelgiant *inter alia* į:

- faktą, kad Direktyvos 2009/147 5 straipsnis yra susijęs su visų 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų paukščių rūšių apsauga, būdą, kuriuo Direktyvos 92/43 1 straipsnio m punkte apibrėžiama sąvoka „egzemplioriai“;
 - faktą, kad rūšių išsaugojimo būklės klausimas laikomas reikšmingu iš esmės atsižvelgiant į aplinkybes, susijusias su Direktyvos 92/43 16 straipsnyje įtvirtinta nukrypti leidžiančia nuostata (tai reiškia, kad neturi būti kitos priimtinos alternatyvos ir nukrypti leidžianti nuostata netrukdo palaikyti atitinkamos rūšies populiacijų gerą išsaugojimo būklę jų natūralaus paplitimo areale) arba su Direktyvos 2009/147 9 straipsnyje įtvirtinta nukrypti leidžiančia nuostata (ši nuostata negali būti nesuderinama su ta direktyva, pagal kurios 2 straipsnį reikalaujama, kad valstybės narės imtųsi reikiamų priemonių 1 straipsnyje nurodytų rūšių populiacijoms palaikyti tokiu lygiu, kuris visų pirma atitiktų ekologinius, mokslinius ir kultūrinius reikalavimus).
3. Jeigu atsakymas į bet kurią antrojo klausimo dalį reiškia, kad, norint taikyti draudimą, reikia įvertinti žalą, kuri daroma kitokiu nei individualiu lygiu, ar dėl šios priežasties vertinimas turi būti atliktas pagal bet kurią iš toliau išvardytų skalių arba bet kurią iš šių lygių:
 - a. tam tikrą geografiškai apribotą populiacijos dalį, kaip apibrėžta a punkte, pavyzdžiui, atsižvelgiant į regiono ribas, valstybės narės arba Europos Sąjungos sienas;

- b. atitinkamą vietos populiaciją (biologiškai izoliuotą nuo kitų rūšių populiacijų);
 - c. atitinkamą metapopuliaciją¹;
 - d. visą rūšių populiaciją atitinkamame biogeografiniame rūšies paplitimo arealo regioniniame rajone?
4. Ar Direktyvos 92/43 12 straipsnio d punkte vartojama frazė „pažeisti ar naikinti“ tiek, kiek ji susijusi su gyvūnų dauginimosi arealu, turi būti aiškinama kaip draudžianti nacionalinę praktiką, kai, nepaisant atsargumo priemonių, prarandamas atitinkamų rūšių buveinių nuolatinis ekologinis funkcionavimas, nepaisant to, ar žala, naikinimas arba pablogėjimas yra tiesioginis ar netiesioginis, individualus ar bendras, o draudimas taikomas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad atitinkamų rūšių išsaugojimo būklė pablogės atsižvelgiant į vieną iš trečiajame klausime nurodytų lygių?
5. Jeigu atsakymas į ketvirtąjį klausimą yra neigiamas, t. y. daroma tokio lygio žala, kuri neatitinka žalos lygio, dėl kurio individualiame areale esanti buveinė įvertinama siekiant taikyti draudimą, ar dėl šios priežasties vertinimas turi būti atliktas pagal bet kurią iš toliau išvardytų skalių arba bet kurį iš šių lygių:
- a. tam tikrą geografiškai apribotą populiacijos dalį, kaip apibrėžta a punkte, pavyzdžiui, atsižvelgiant į regiono ribas, valstybės narės arba Europos Sąjungos sienas;
 - b. atitinkamą vietos populiaciją (biologiškai izoliuotą nuo kitų rūšių populiacijų);
 - c. atitinkamą metapopuliaciją;
 - d. visą rūšių populiaciją atitinkamame biogeografiniame rūšies paplitimo arealo regioniniame rajone?

Antrasis ir ketvirtasis klausimai, kuriuos kelia *mark- och miljödombstolen* (Žemės ir aplinkos teismas, Švedija), apima klausimą, ar direktyvose numatyta griežta apsauga nustoja galioti rūšims, kurių atžvilgiu buvo pasiektas direktyvoje nustatytas tikslas (gera išsaugojimo būklė).

¹ Metapopuliacija – tai subpopuliacijų, tarp kurių yra silpna sąveika, sambūris, kuriame tam tikros subpopuliacijos ilgainiui išnyksta, o kitos sustiprėja ir išnykusių subpopuliacijų buvimo vietas gali pakartotinai kolonizuoti gretimos subpopuliacijos.

Europos Sąjungos teisės nuostatos ir Teisingumo Teismo jurisprudencija, kuria remiamasi

1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7, specialusis leidimas lietuvių k. 15 sk., 2 t., p. 102).

2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

Europos Komisijos rekomendacijų dėl griežtos Bendrijai svarbių gyvūnų rūšių apsaugos pagal Direktyvą 92/43 dokumentas (2007 m. vasario mėn. galutinė versija).

2002 m. sausio 30 d. Sprendimas *Komisija / Graikija*, C-103/00, EU:C:2002:60.

2006 m. gegužės 18 d. Sprendimas *Komisija / Ispanija*, C-221/04, EU:C:2006:329.

2007 m. birželio 14 d. Sprendimas *Komisija / Suomija*, C-342/05, EU:C:2007:341.

2011 m. birželio 9 d. Sprendimas *Komisija / Prancūzija*, C-383/09, EU:C:2011:369.

2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimas *Komisija / Graikija*, C-504/14, EU:C:2016:847.

2018 m. balandžio 17 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-441/17, EU:C:2018:255, 237 punktas.

Išvada byloje C-6/04, *Komisija / Jungtinė Karalystė*, EU:C:2005:372.

Išvada byloje C-221/04, *Komisija / Ispanija*, EU:C:2005:777.

Nacionalinės teisės nuostatos ir nacionalinių teismų praktika, kuria remiamasi

Skogsvårdslag (1979:429) (Miškininkystės įstatymas (1979:429)).

Miljöbalk (1998:809) (Aplinkos kodeksas (1998:809)), 8 skyrius, 1 straipsnis.

Artskyddsföreläggning (2007:845) (Rūšių apsaugos potvarkis (2007:845)) 4 straipsnis, 1 priedas.

Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKFS 2011:7) (Miškininkystės agentūros taisyklės ir bendrosios rekomendacijos (SKFS 2011:7)) pagal SKSFS 2013:2 redakciją.

Naturvårdsverkets „Handbok för artskyddsförordningen“, 2009:2 (Aplinkos apsaugos agentūros parengtas Rūšių apsaugos potvarkio vadovas, 2009:2), 1-as leidimas, 2009 m. balandžio mėn.

Mark- och miljööverdomstolen (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimas byloje M 11317-14.

Mark- och miljööverdomstolen (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimas byloje M 9914-15.

Mark- och miljööverdomstolen (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimas byloje M 10104-17.

Trumpa faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje santrauka

- 1 Byla yra susijusi su pranešimo apie kirtimą, vykdomą *Härryda* savivaldybėje esančiame miško plote, pateikimu *Skogsstyrelsen* (Švedijos miškininkystės agentūra). Pranešimas yra susijęs su pagrindiniu kirtimu – tai reiškia, kad bus iškirsti visi medžiai, išskyrus ribotą medžių, kuriuos reikia palikti pagal *Skogsstyrelsen* parengtas rekomendacijas, skaičių.
- 2 Miško plote savo buveines turi šių rūšių paukščiai: mažasis margasis genys (*Dryobates minor*), kurtinys (*Tetrao urogallus*), vapsvaėdis (*Pernis apivorus*), vištvanagis, (*Accipiter gentilis*) ir nykštukas (*Regulus regulus*). Šiame plote taip pat galima rasti smailiasnukę varlę (*Rana arvalis*). Labiausiai tikėtina, kad šios rūšys plotą naudoja dauginimuisi ir, priklausomai nuo to, kuriame kiekvienos rūšies gyvenimo cikle pradedami kirsti medžiai, tai gali sutrikdyti rūšių egzempliorius arba juos nužudyti. Kertant medžius bus sunaikinti visi tuo metu miško plote esantys kiaušiniai.
- 3 *Skogsstyrelsen* (Miškininkystės agentūra), veikdama kaip priežiūros institucija, pateikė konkrečias rekomendacijas dėl atsargumo priemonių, kurių reikia imtis, ir, jeigu būtų laikomasi rekomendacijų, laikėsi nuomonės, kad kirtimas neprieštarautų nė vienam draudimui, nustatytam *artskyddsförordningen* (Rūšių apsaugos potvarkis; toliau – ASF), kuriuo į Švedijos teisę perkelta Direktyvoje 92/43 ir Direktyvoje 2009/147 nustatyta griežta rūšių apsauga. *Skogsstyrelsen* nustatytos atsargumo priemonės nėra teisiškai įpareigojančios, tai yra tik rekomendacijos.
- 4 2018 m. sausio 17 d. *Naturskyddsföreningen i Härryda* (*Härryda* gamtos apsaugos asociacija) ir *Göteborgs Ornitologiska Förening* (Geteborgo ornitologų asociacija) (toliau kartu – *föreningarna*) prašė, kad *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* (Vestra Jotalando regioninė administracinė valdyba) (kuri pagal ASF veikia kaip regioninė priežiūros institucija; toliau – *länsstyrelsen*), atsižvelgdama į pranešimą apie vykdomą kirtimą ir laikydama *Skogsstyrelsen* konkrečių rekomendacijų, imtųsi veiksmų. *Föreningarna* teigė, kad, nepaisant

Skogsstyrelsen pateiktų rekomendacijų, vykdomas kirtimas prieštaravo ASF nustatytiems draudimams.

- 5 *Länsstyrelsen* priėjo prie išvados, kad pagal ASF nebuvo poreikio įvertinti nukrypti leidžiančios nuostatos. Tai reiškia, kad *länsstyrelsen* laikėsi nuomonės, jog priemonės neprieštaravo ASF nustatytiems draudimams, jeigu būtų imtasi konkrečiose rekomendacijose numatytų atsargumo priemonių.
- 6 *Föreningarna* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui apskundė *länsstyrelsen* sprendimą nesiiimti jokių vykdymo užtikrinimo veiksmų. Pagrindinis *föreningarna* reikalavimas yra susijęs su tuo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėtų panaikinti *länsstyrelsen* sprendimą.

Pagrindiniai šalių argumentai

Föreningarna

- 7 Veiklos, kuri daro poveikį saugomoms rūšims, analizės ir vertinimo pagrindas turi būti rūšių poreikis turėti buveines, maisto, būti saugomomis ir turėti sąlytį su kitais rūšių egzemplioriais. Analizės ir vertinimo metu būtina atsižvelgti į įvairios veiklos bendrą poveikį ir bendras pasekmes.
- 8 Plote, kuriame kertami medžiai, yra daugybė saugomų rūšių. Akivaizdu, kad miškininkystei netaikoma rūšių apsaugos išimtis. Šią išvadą galima daryti remiantis tiek nacionaline teismų praktika (*mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas, Švedija) sprendimas byloje M 9914-15), tiek Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija (2018 m. balandžio 17 d. Sprendimas *Komisija / Lenkija*, C-441/17), susijusia su miškininkyste ir paukščių rūšių, kurioms teikiamas prioritetas pagal Direktyvą 2009/147, buvimu. Tyčinis paukščių rūšių, kurios specialiai nurodytos Direktyvoje 2009/147, dauginimosi vietų, lizdų ir kiaušinių sunaikinimas arba žalos joms padarymas nėra leidžiamas. Šie paukščiai taip pat negali būti trikdomi perėjimo ir jauniklių auginimo metu.
- 9 Remiantis dokumentais, aplinkiniame plote, įskaitant vakarų taigos miškų rūšį (9010), yra šešių skirtingų rūšių buveinės, o tai rodo, kad ši teritorija turi didelę gamtinę vertę. Vakarų taigos apsaugos būklė nėra gera ir šios rūšies gamtinė aplinka, remiantis naujausiomis pagal Direktyvos 92/43 17 straipsnį parengtomis ataskaitomis, palaipsniui blogėja. Šiandien vykdomas pavienių miško plotų plynas kirtimas daro rimtą poveikį buveinėms ir saugomų rūšių būklei. Dėl intensyvesnio pavienių miško plotų plyno kirtimo sumažės daugybės saugomų rūšių buveinių skaičius.
- 10 Atliekant nukrypti leidžiančios nuostatos vertinimą, būtina atsižvelgti į priemonių poveikį vietos ir regionų populiacijų gerai išsaugojimo būklei, taip pat būtina atsižvelgti į žalą buveinių nuolatinei ekologiškai funkcijai arba jos pablogėjimui. Reikėtų pažymėti, kad laipsniškas pablogėjimas taip pat neleidžiamas. Tą patį galima pasakyti apie buveinių nuolatinę ekologinę funkciją. Atliekant vertinimą

taip pat būtina atsižvelgti į bendras pasekmes ir taikyti atsargumo principą. Be to, rūšių buveinės yra saugomos net jeigu rūšys jomis nesinaudoja ir, kaip nurodyta pirmiau, atliekant rūšių apsaugos vertinimus, turi būti atliekami atskiri kiekvienos rūšies vertinimai ir atskiros analizės.

- 11 *Skogsstyrelsen* rekomendacijose nėra jokios informacijos apie saugomų rūšių buvimą kirtimo plote arba duomenų apie kokius nors apribojimus, taikomus tuo laikotarpiu, kai gali būti įgyvendinamos miškininkystės priemonės.

Länsstyrelsen

- 12 Remiantis tuo, kas, atrodo, yra visuotinai pripažįstama, laukinių paukščių atveju ASF nustatyti draudimai taikomi tik ASF 1 priedo B dalyje nurodytoms rūšims, kurios taip pat atitinka ES interesą, todėl joms reikia nustatyti specialius apsaugos ir išsaugojimo plotus, į raudonąją knygą įrašytoms rūšims ir rūšims, kurių populiacija, remiantis Švedijos veislinių paukščių surašymu, per pastaruosius 30 metų (arba per tris kartas) sumažėjo 50 proc.
- 13 Jeigu priemone siekiama aiškaus tikslo nežudyti ar netrikdyti rūšių, pavyzdžiui, vykdant miškininkystės priemones, pagrįsta manyti, kad, norint taikyti draudimą, turėtų kilti rizika, susijusi su neigiamu poveikiu rūšių išsaugojimo būklei (žr. *inter alia mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimą byloje M 11317-14).
- 14 Kalbant apie draudimą daryti žalą arba sunaikinti faunos dauginimosi arba poilsio vietas, pažymėtina, jog nėra jokio reikalavimo, kad žala arba sunaikinimas būtų tyčiniai. Draudimas taikomas tik jeigu atitinkamai rūšių išsaugojimo būklei kyla pablogėjimo rizika. Šį teiginį pagrindžiantį aiškinimą galima rasti *inter alia mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) pateiktame išaiškinime byloje M 11317-14, kurioje, pasak *länsstyrelsen*, tas teismas teikia didelę reikšmę faktinei aplinkybei, kad poveikis buvo daromas rūšims svarbiai teritorijai („pagrindinė teritorija“). Priemonė, kurią nustatant neatsižvelgiama į išsaugojimo būklei daromo poveikio riziką, daugeliu atvejų viršytų tai, kas yra būtina siekiant rūšių apsaugos tikslo. Tokio teiginio pagrindas yra griežtos nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo sąlygos (žr. *inter alia mark- och miljööverdomstolen* sprendimą byloje M 1713-13 ir Komisijos rekomendacinį pranešimą Nr. 5), o tai reiškia, kad priemonės, kurios patenka į draudimų taikymo sritį, paprastai negali būti įgyvendinamos.
- 15 Pagal *länsstyrelsen* bendrą vertinimą ASF 4 straipsnio 4 dalyje nustatytas draudimas turi būti taikomas tuo atveju, kai atitinkamų rūšių buveinės nuolatinės ekologinės funkcijos praradimas (dėl žalos, sunaikinimo arba pablogėjimo) reiškia toje nuostatoje nurodytą žalą arba sunaikinimą. Tačiau taip pat, kad tą draudimą būtų galima taikyti, būtina nustatyti, jog yra iškilusi rizika, kad rūšių išsaugojimo būklei gresia neigiamos pasekmės.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 16 ASF 4 straipsnio 1 dalimi ir 2 straipsnio p punktu į nacionalinę teisę perkeliama Direktyvos 92/43 12 straipsnyje ir Direktyvos 2009/147 5 straipsnyje nustatyti draudimai. Pagal ASF 14 straipsnį *länsstyrelsen* atskirais atvejais gali suteikti leidimą taikyti nuo 4 straipsnyje nustatytų draudimų nukrypti leidžiančią nuostatą. Šioje byloje *länsstyrelsen* nustatė, kad nagrinėjama kirtimo veikla nereikėjo taikyti nukrypti leidžiančios nuostatos, o tai reiškia, kad, *länsstyrelsen* manymu, ASF 4 straipsnyje nustatyti draudimai netaikomi. Tuo atžvilgiu *länsstyrelsen* rėmėsi *mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimais.
- 17 Savo sprendime, priimtame byloje M 11317-14 *mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) nustatė, kad reikalavimas susijęs su rizika, kuri kyla dėl neigiamo poveikio miško plote saugomų rūšių išsaugojimo būklei, yra pagrįstas, kad būtų galima taikyti ASF 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus draudimus, kai akivaizdu, kad veiklos tikslas nėra žudyti arba sutrikdyti gyvūnų rūšis. *Mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) mano, kad veiklos poveikis atitinkamų rūšių išsaugojimo būklei turėtų būti vertinamas ne tik atitinkamame biogeografiniame regione, bet ir vietos lygmeniu. Tokio įvertinimo ribas, *mark- och miljööverdomstolen* manymu, būtina nustatyti atsižvelgiant į atitinkamas rūšis. *Mark- och miljööverdomstolen* nagrinėjamoje byloje vykdamą nagrinėjamą veiklą būtų sunaikintos pagal Direktyvą 92/43 griežtai saugomų rūšių egzempliorių dauginimosi vietos. *Mark- och miljööverdomstolen* leido vykdyti veiklą ir nustatė jai taikomas atsargumo priemones, kurias įgyvendinant šiaurinėje Gotlando dalyje esančios rūšių populiacijos teritorijoje turėjo būti sukurtos atitinkamų rūšių dauginimosi vietos. *Mark- och miljööverdomstolen* nustatė, kad atsargumo priemonės reiškė, kad ASF 4 straipsnyje nustatyti draudimai nebuvo taikomi.
- 18 Pagrindinis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo keliamas klausimas yra susijęs su tuo, ar griežta apsauga pagal Direktyvą 92/43 nustoja būti taikoma rūšims, dėl kurių buvo pasiektas direktyvoje nustatytas geros išsaugojimo būklės tikslas.
- 19 Atsižvelgiant į tai, kas išvardyta, ir į faktines bylos aplinkybes, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas išskėlė įvairius klausimus dėl nacionalinės praktikos suderinamumo su ES teise, kai kalbama apie priemonių tikslo ir jų poveikio saugomų rūšių išsaugojimo būklei vertinimą.
- 20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia klausia, ar suderinama su Direktyva 2009/147 pagal nacionalinę teismų praktiką reikalauti, kad rūšys tos direktyvos 5 straipsnyje nustatytų draudimų taikymo tikslais būtų įtrauktos į tos direktyvos 1 priedą, arba kad atitinkamoms rūšims turėtų grėsti bet kokio lygio pavojus arba jų populiacija ilgainiui mažėtų, kad joms būtų taikomi tie draudimai.

- 21 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar suderinama su Direktyvos 92/43 12 straipsniu ir Direktyvos 2009/147 5 straipsniu nacionalinėje praktikoje nustatyti reikalavimą, susijusį su neigiamų pasekmių rūšių išsaugojimo būklei rizika, kad priemonė, kuria aiškiai nesiekama žudyti arba sutrikdyti saugomų rūšių egzempliorių arba sunaikinti tokių rūšių kiaušinius, prieštarautų ASF 4 straipsnyje nustatytiems draudimams.
- 22 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar suderinama su Direktyvos 92/43 12 straipsnio d punktu tai, kad pagal nacionalinę praktiką būtina nustatyti saugomų rūšių išsaugojimo būklės pablogėjimo riziką, kad būtų taikomas ASF 4 straipsnyje nustatytas draudimas, kai, nepaisant įgyvendintų atsargumo priemonių, viename plote prarandama atitinkamų rūšių buveinių nuolatinė ekologinė funkcija. Tą nuolatinės ekologinės funkcijos praradimą gali sukelti žala, sunaikinimas arba pablogėjimas, kuris gali būti tiesioginis arba netiesioginis ir gali atsirasti individualiai arba bendrai.
- 23 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja dėl lygio, kuriam esant turi būti atliekamas poveikio vertinimas, jeigu jis neturi būti atliekamas individualiu lygmeniu.

DARBINIS VERTINIMAS